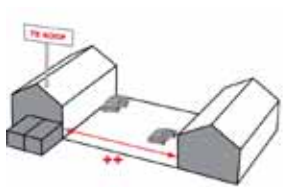
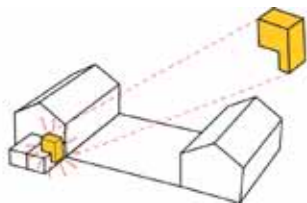

BUURTSUCCESSIES EINDHOVEN

Parasieteninvasie en groenoffensief transformeren jaren 80-buurt

Diagnose: stenig, restruimtes, blinde gevels, verkoop huurwoningen

Recept: parasieten, 'slimmer kopen +'

Werking: geld generator, investeren in buurtgroen

Resultaat: groene buurt, accenten in bebouwing

- 1 gymzaal
- 2 school
- 3 trapveldje
- 4 skateplein
- 5 bloemborders
- 6 water
- 7 zand
- 8 fietsenstalling
- 9 kinderboerderij
- 10 kraaienest/kinderboerderij
- 11 plein
- 12 Meerpaal/bar/speeltuingebouw
- 13 tuinhuisje/bergruimte
- 14 volkstuintjes
- 15 basketbalveld
- 16 speeltuin
- 17 kruidentuin

Hoe kan een normale, onopvallende jaren 80-buurt op een innovatieve manier worden getransformeerd naar een bijzondere, hechte en groene leefomgeving? Buro Lubbers bedacht een zelfvoorzienend systeem dat als katalysator fungeert voor de totale buurt. Kleine, bescheiden ingrepen in architectuur en openbare ruimte genereren middelen om de opwaardering telkens een stap verder te brengen. De formule? Een successie van parasitaire invasies en groenoffensieven. Het project Buurtsuccessies in de Eindhovense Botenbuurt laat zien hoe woningstichtingen in heel Nederland hun buurten leefbaar en bij de tijd kunnen houden.

Bloembak - mozaïek

De Botenbuurt in Eindhoven is een buurt zoals er vele zijn in Nederland. De buurten zijn ontstaan in de periode van stadsvernieuwing in de jaren 80. Vaak functioneren ze goed, ondanks hun stenige, grijze en saaie uitstraling. De bewoners zijn over het algemeen tevreden, al blijkt uit diverse particuliere initiatieven dat ook zij vinden dat het beter of anders kan. In de Botenbuurt organiseert de buurtvereniging diverse activiteiten voor zowel jongeren als ouderen. Op ruimtelijk gebied zijn er initiatieven geweest om de straten op te fleuren met bloembakken en de gevels te verrijken met mozaïeken. Uit gesprekken met buurtwerkers en -bewoners blijkt echter dat veel initiatieven moeizaam verlopen. Het geld ontbreekt, de belangen lopen uiteen, de gemeente werkt niet mee, de resultaten zijn gefragmenteerd en vervolgens loopt het enthousiasme terug. Alle goede bedoelingen ten spijt blijkt de bottom-up benadering dus niet toereikend om de leefomgeving van de buurt te verbeteren. Een complete top-down benadering brengt het risico dat de ideeën onvoldoende aansluiten bij de wensen van de bewoners en dat zij zich niet meer thuis voelen in hun buurt. Welke strategie is dan geschikt om nieuw leven in de wijk te blazen?

Successie = innovatie

Buro Lubbers ontwikkelde een vernieuwend plan om de Botenbuurt gezonder te maken, dat zich vooral richt op het in gang zetten van een aantal ontwikkelingen, die op hun beurt weer andere positieve ontwikkelingen voortbrengen. De drijvende kracht achter deze kettingreactie zijn parasieten, kleine architectonische eenheden aan of rond de woningen die kleur en variatie aan het grijze woningaanbod toevoegen. Niet alleen maken de parasieten de woningen aantrekkelijker om te kopen of huren, ze zijn een verrijking voor de hele buurt. En dat levert meer geld op voor de woningstichting om in de

buurt te investeren. Innovatief is dat het geld gegenereerd door de parasieten wordt geïnvesteerd in openbare vergroening van de buurt. De vergroening op zijn beurt zorgt ervoor dat mensen graag in de buurt wonen, er langer blijven wonen en wellicht kiezen voor uitbreiding van de woning door middel van een parasiet, waarna weer meer geld beschikbaar is voor groen, enzovoort. Dit self-supporting systeem kent nauwelijks opstartkosten, geeft een grote invloed aan bewoners, wat de kans van slagen vergroot en bovendien is het flexibel in de tijd. Innovatief aan het idee is bovendien, dat vooraf geen grote geldsommen nodig zijn. Om het geheel in gang te zetten is, net als bij een katalysator, vooral een vonk van enthousiasme nodig. De rest van de beweging en de daaruit voortvloeiende richting gaat vanzelf. In deze vernieuwende aanpak treedt een team van de woningstichting en Buro Lubbers op als aanjager van ideeën.

Parasieteninvasie + groenoffensief

De parasieten plegen een invasie in de Botenbuurt. Ze reageren op de karakteristieke eigenschappen van de plek. Ze zijn gevoelig voor de zichtbare aandacht voor de auto, de verveling van de jeugd van 16+, de pogingen om het buurtgevoel te versterken en bijvoorbeeld de overgang van huur naar koop. De parasieten nestelen zich op plaatsen waar momenteel niets gebeurt, zoals de kale kopgevels, de dichte garageboxen of bijvoorbeeld de (te) brede straten. Ze brengen kleur en levendigheid in de buurt. Voor de auto vormen ze een showroom, voor de kopgevels worden ze een verlichte erker en voor de jongeren zijn ze een wel heel bijzondere kamer.

De parasieten geven een nieuwe impuls aan het aanzien van de buurt en de extra opbrengsten die ze genereren kunnen geïnvesteerd worden in het groen van de buurt. Als een medicijn richt het groen zich op de zwakke plekken van de buurt: de kopse gevels, de restruimtes, de garageboxen en de stenige straten. De groene invasie is flexibel. Het kan klein en bescheiden beginnen en uitgroeien tot een sterke dragende structuur.

De parasieteninvasie en het groenoffensief maken de Botenbuurt tot een herkenbaar en kleurrijk geheel. De sociale binding die hierdoor ontstaat, nodigt bovendien uit de speeltuin van de buurt op te waarderen. Deze vergeten hoek heeft een enorme potentie om uit te groeien tot brandpunt van de wijk, een toegankelijk, aantrekkelijk en sociaal veilig buurtpark voor jong en oud, voor sport, spel en verenigingsleven.

BURO LUBBERS

landschapsarchitectuur & stedenbouw

Reutsedijk 13 | 5264 PC | Vught | Nederland
+31 (0)73 6149321 | info@burolubbers.nl | www.burolubbers.nl